

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

TANIM

İlgili Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olan Gemiadamları Yönetmeliği hükümlerine göre ehliyet almış; denizcilikle ilgili bakım onarım tesislerinde ve gemilerde elektrik üretim sistemleri, kazan sistemleri, itici güç sistemleri ve bu sistemlerin operasyonlarını ve bakım ve onarımlarını yapan; 750 kW'den küçük ana makine ile yürütülen gemilerin, başmakine/başmühendis, ikinci makinist ve makine zabıtinden sonra makine bölümünde makineyi sevk ve idare eden kişidir.

A- GÖREVLER

İş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- Makinenin (gemiye götüren makinenin) ve geminin elektriğini sağlayan yardımcı makinelerin yağ, su, yakıt ile egzoz basınçlarını kontrol eder, eksik olduğunda ikmal yaptırılmasını sağlar,
- Ana makine ve yardımcı makinelerin mazot tanklarına, ana mazot tanklarından yakıt transferi yapar,
- Basınçlarda ani düşmeler olursa tehlikeli durumu atlatacak müdahaleyi yapar ve başteknisyene haber verir,
- Pompaların ve elektrik motorlarının basınçlarını kontrol eder, arıza yaptığında yedeklerini devreye sokar,
- Günde 4'er saat olmak üzere yanındaki makine tayfasıyla vardiya tutar,
- Gemide tamiri ve imalatı mümkün olmayan makine ve parçalarını kara tesislerindeki atölyelere gönderip tamir edilmesini sağlar, bunların yerine yedeklerini takar,
- Makineyi ilk harekete hazırlar,
- Gemi yardımcı makinelerini çalıştırır,
- Gemi makinelerinin periyodik bakım ve onarımını verilen talimatlar doğrultusunda yapar,
- Gemide yapılan yangın, gemi terk ve diğer acil durum tatbikatlarına katılır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

A- GÖREVLER

KULLANILAN ARAÇ
GEREÇ VE EKİPMAN

- Elektrik kontrol panoları,
- Ölçü Aletleri (Kumpas, Komparatör, Mikrometre Sentil çakısı),
- Torna Tezgâhı,
- Dizel motorlar, Elektrik motorları, Jenaratör,
- Matkap Tezgâhı, Mengene, Ege Takımı,
- Oksijen ve Kaynak Takımları,
- Hidrolik –Pnömatik sistemler,
- Anahtar ve Tornavida Takımları,
- Boru Anahtarı, Çekiç, Balyoz, Pense, Metal Testere,
- Hidrolik Dümen, vinç, kreyn gibi hareketli aksamalar,
- Elokroteknik ekipmanlar,
- Pompa ve tank sistemleri,
- Isıtma ve Soğutma sistemleri,
- Denizde emniyet ve can kurtarma vasıtaları ve ekipmanları,
- Yangınla mücadele ekipmanları.

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Sınırlı Makine Zabiti olmak isteyenlerin;

- Çevreye duyarlı,
- El göz koordinasyonu yüksek,
- Yabancı dil becerisine sahip,
- Denizde yaşam koşullarına uyumlu,
- Etkili iletişim kurma becerisine sahip,
- Ekip çalışmasına yatkın,
- Hızlı ve doğru karar verebilen,
- Liderlik vasıfları yüksek

kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAM VE KOŞULLARI

Sınırlı makine zabiti, gemilerin makine dairesi, pompa dairesi, dümen dairesi gibi bölümlerinde görev yaparlar. Çalışma ortamı kapalı ve gürültülüdür, nemli ve rutubetli olabilmektedir. Çalışma ortamı genellikle yağlı ve kirlidir. Gemi seyir halinde iken makine 24 saat çalıştığından 7/24 hizmet vermektedir. Çalışırken kaptan, baş makinist, yağcı, silici gibi gemi personelleri ile iletişim halindedir.

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Denizcilik alanı “Gemi Makineleri İşletme” dalında verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine girebilmek için,

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak,

Ayrıca, “Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Eğitim ve Sınav Yönergesi ”ne göre denizde çalışmaya engel teşkil edebilecek herhangi bir hastalığının bulunmadığına dair “Gemiadamı Olur Sağlık Raporu’nun alınması şartları aranmaktadır.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri ve alanın temel ortak kazanımları içeren meslek dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yılsonunda öğrenci dal/mesleğini belirler.
- 9. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal/meslek seçimi yapılmaktadır.
- Dal/mesleğe ait kazanımları içeren dersler 10, 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.
- Başarı düzeyleri iyi derece olanlar akademik destek dersleri içeren programı tercih etme hakkına sahiptir.

Mesleki eğitim; okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler “Meslek Lisesi” diploması verilmektedir. Ayrıca; 3308 sayılı kanunda belirtilen hükümler doğrultusunda, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan mesleklerinde bağımsız işyeri açma belgesi de verilmektedir.

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Sınırlı makine zabitlerinin çalışma alanları, 750 kW'ye kadar olan gemiler ile tamir bakım yapan özel ya da askeri kara tesisleridir. Ayrıca, 370 kW'den küçük ve liman seferi bölgesinde çalışan yolcu ve yük gemilerinde başmakinistlik yapabilirler.

Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması nedeniyle, meslekte yükseköğrenim görmüş meslek mensuplarına ihtiyaç duyulacağı söylenebilir. Ülkemizden alınan ehliyetin kabul gördüğü diğer ülkelere ait gemilerde de çalışılabilir.

Gemi haricinde, gemilere önderlik eden gemi şirketlerinde ve özel oto servislerine başvuruda bulunarak iş bulabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretin iki katı kadar başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, yabancı dil bilgisi, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Denizcilik alanı “Gemi Makineleri İşletme” dalından mezun olanlar alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim ön lisans programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Teknoloji Fakültelerinin, Sanat ve Tasarım Fakültelerinin, Turizm Fakültelerinin, mesleki ve teknik orta öğretim kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlarını tercih etmeleri halinde öncelikli olarak yerleştirilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Meslekte uzmanlaşma ve yükselmeyi sağlayan, tecrübe veya ek bilgi ve beceri kazandıracak kurslar, seminerler, hizmet-içi eğitim gibi olanaklar aracılığıyla nitelik artışı sağlanabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Gemi Makineleri İşletme dalında eğitim alanlar, yeterlik sınavında başarılı olmak şartıyla gemilerde “ Vardiya Zabit” “Makine Zabit” olarak çalışabilirler. Görevlerinde yükselerek baş makinist olabilirler

BENZER MESLEKLER

- Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Teknisyeni,
- Makine Teknolojileri Teknisyeni,
- Otomotiv Teknolojileri Teknisyeni.

SINIRLI MAKİNE ZABİTİ

H-EK BİLGİLER

-

I- KAYNAKÇA

- Yalova Aksa Denizcilik Meslek Lisesi,
- www.denizcilik.gov.tr,
- Meslek elemanları,
- 10 Şubat 2018 Tarih 30328 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliğinde yapılan Değişiklikler,
- 23 Ağustos 2012 Tarih 28390 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gemi Adamları Yönetmeliğinde yapılan Değişiklikler,
- STCW “Standards of Training, Certification and Watchkeeping” (Gemiadamlarının eğitimi, belgelendirilmesi ve gemilerde vardiya tutma standartlarının düzenlenmesine ilişkin uluslararası sözleşme” STCW 1978 yılında yapılan düzenlemeler ve 1995, 2001, 2006,2008 yıllarında yapılan ek düzenlemeler),
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – ISCO-08
- Denizcilik Müsteşarlığı “Gemi Adamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliği”,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya, meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.